



FAKULTA PEDAGOGICKÁ  
ZÁPADOČESKÉ  
UNIVERZITY  
V PLZNI

Katedra výtvarné kultury  
Chodské nám. 1, 301 00 Plzeň  
Tel.: 377 636 470, 377 636 471  
e-mail: janaramb@kvk.zcu.cz

## Protokol o hodnocení bakalářské práce

Název práce: **Smyslový přepis v kulturním kontextu.**

Práci předložila studentka: **Anastasiia SOLOVIOVA**

Studijní obor: **Vizuální kultura se zaměřením na vzdělávání**

Posudek oponenta

Práci hodnotil: **Doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc.**

### 1. Cíl práce

(uvedte, do jaké míry byl naplněn):

*Cílem bakalářské práce bylo rozpracovat princip smyslového přepisu jako jednoho z podstatných metodických principů ve výtvarné výchově nebo jiných expresivních disciplínách. Autorka se při realizaci zaměřila na zkoumání toho, jak se metoda smyslového přepisu uplatňuje u příslušníků různých národností. Podařilo se jí shromáždit skupinu pěti respondentů různých národností, s nimiž uskutečnila výzkum opřený o vytvořenou experimentální situaci vnímání expresivního artefaktu.*

*Stanovený cíl je zaměřen na hluboké prozkoumání procesu utváření významu v průběhu kulturně modulovaného smyslového vnímání. K dosahování takto formulovaného cíle je zapotřebí poměrně rozsáhlých a komplexních znalostí a náročných způsobů výkladu, proto jej pro bakalářskou práci pokládám za náročný. Nadto, práce má pilotní charakter, který zvyšuje její náročnost.*

*Stanovené cíle autorka splnila do přijatelné míry a v souladu se zadáním. Získala inspirativní poznatky a vytvořila velmi dobré předpoklady k návaznosti v dalších podobných výzkumech.*

### 2. Obsahové zpracování

(originalita řešení, náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh atd.):

*Téma práce je pro obor výtvarná výchova jedno z klíčových a otevírá cestu k přínosným poznatkům. Autorka k němu přistoupila originálně a s oporou v náročném teoretickém zázemí. V textu autorka prokazuje dobré porozumění náročné teoretické problematice utváření významu při expresi. Využívá jednak tradičního Peircova pojetí, jednak Goodmanova přístupu s odlišením denotace, exemplifikace a exprese, také teorie mentalizace autorů Fonagy - Targetová.*

*Při spojování těchto koncepcí, které přes řadu shod vykazují podstatné odlišnosti, ovšem mohou uniknout některé složitější souvislosti – v tomto případě otázka vztahu mezi exemplifikací a expresí, která podmiňuje kvalitu pohybu ve fikčním světě, resp. způsob mentalizace, resp. způsob utváření propu a zacházení s ním. Jedná se o moment přechodu od prožitkově distancovanějšího zkoumání povrchu k intimnější rovině prožívání, jak je zachycena např. na s. 22 – 23 při experimentu s Petrem nebo v popisu a komentářích k experimentu s Florou na s. 29 – 31. Právě na tomto „švu“ se zřejmě rozhoduje o tom, co si nakonec respondent z procesu vnímání odnese v paměti a jak s tím dál bude zacházet. Včetně hloubky porozumění pro vztahy mezi smyslovými kvalitami a z nich odvozovanými významy a prožitkovými účinky anebo hodnotami, které vedou k určitému postoji k dané věci. S tím souvisí otázka mentalizace, kterou nelze porovnávat v jedné dimenzi s racionalizací (s. 24: „...se nezapojila mentalizace, ale spíše racionalizace...“)*

*Autorka nicméně pečlivě zdokumentovala celý proces smyslového přepisu, včetně jeho přehledné struktury (s. 32n.), takže v navazujících pracích bude možné se k získaným poznatkům vracet a prohlubovat jejich analýzu.*

### **3. Charakteristika a hodnocení formy technické i řemeslné složky práce**

*S ohledem na teoretickou povahu textu se zde tento bod neuvádí.*

### **4. Formální náležitosti**

(jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů, příloh atd.):

*Jazykový projev je kultivovaný, text je dobře strukturován. Místy unikly drobné chyby (\*schoda), ale jsou zcela ojedinělé a neruší při čtení. Grafická úprava je vyhovující. Bibliografické citace respektují normu ISO.*

### **5. Stručný komentář hodnotitele**

(rozsah práce, celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek a zpracování):

*Práce A. Soloviovy má plodné téma a přináší řadu podnětných informací, které jsou podkladem pro další rozpracování. Za velmi cenné považuji, že autorka ověřuje metodu experimentu pro specifické potřeby výtvarné výchovy, resp., artefietiky a používá přitom kvalitativní metodologii. Přestože metodiku by bylo v tomto směru ještě možné hlouběji rozpracovat, jedná se o průkopnickou snahu, která zaslouží ocenění.*

*Autorka v textu, který je napsaný inteligentně a s porozuměním pro danou tematiku, citlivě vyvažuje ohledy k „objektivně estetickým“ charakteristikám smyslového přepisu s charakteristikami „subjektivními“, které mohou v přesahu od výtvarného zážitku směřovat až do oblasti expresivně terapeutické (s. 18n., 24, 30 –*

31 aj.). Jak bylo zmíněno výše, někdy dochází k určitým nepřesnostem nebo zjednodušením při výkladu velmi složité problematiky, ale podle mého mínění zůstává výklad korektní a setrvává v původně stanovené myšlenkové linii, takže je plně otevřený pro racionální argumentaci. Velmi zajímavé jsou postřehy o posunech ve výkladu s ohledem na odlišné kulturní zkušenosti respondentů. Pokud by autorka svůj výklad v některých pasážích zpřesnila a dobře vybrala nejpřínosnější pasáže, plně doporučuji jej nabídnout k publikaci např. v časopise Výtvarná výchova.

## 6. Otázky a připomínky na autora práce k bližšímu vysvětlení při obhajobě

(max. 3):

- Z výkladu Vašeho experimentu vyberte ukázky (a) v nichž se zřetelně projevuje vliv národnostních rozdílů, (b) v nichž dochází k přesahu mezi výlučně esteticko-výchovnou a expresivně terapeutickou stránkou smyslového přepisu. Tyto ukázky při obhajobě okomentujte s použitím teorií využitých v práci.

Název práce: Smyslový přepis v kulturním kontextu.

## 7. Navrhovaná známka

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Výborně.

Posudek oponenta

Práci hodnotil: Doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc.

Datum: 22. 7. 2012

Podpis: Jan Slavík

Pozn.: Při nedostatku místa přiložte nový list

\*) nehodící se škrtněte

### 1. Cíl práce

(uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem bakalářské práce byla rozpracovat princip smyslového přepisu jako jednoho z podstatných metodických principů ve výtvarné výchově nebo jiných expresivních disciplínách. Autorka se při realizaci zaměřila na zkoumání toho, jak se metoda smyslového přepisu uplatňuje u příslušníků různých národností. Podarilo se jí sestavit skupinu pěti respondentů různých národností, s nimiž uskutočnila výzkum opřený o vytvořené experimentální situace vnímání expresivního artefaktu.

Stanovený cíl je zaměřen na hluboké prozkoumání procesu ulváření významu v průběhu kulturně modulovaného smyslového vnímání. K dosažení takto formulovaného cíle je zapotřebí poměrně rozsáhlých a komplexních znalostí a náročných způsobů výkladu, proto jej pro bakalářskou práci pokládám za náročný. Neato, práce má pionýrský charakter, který zvyšuje její náročnost.

Stanovené cíle autorka splnila do přijatelné míry a v souladu se zadáním. Získala inspirativní poznatky a vytvořila velmi dobře předpoklady k navaznosti v dalších podobných výzkumech.

### 2. Obsahové zpracování